

## Bijlage 9 – Beschrijving Provincies

**Provincie Noord-Holland** De provincie Noord-Holland voert detailhandelsbeleid waarin op regionaal niveau gestuurd wordt op een zo sterk mogelijke detailhandelsstructuur. Dit doen wij via onder meer regionale adviescommissies en regionale visies. Om op lokaal en regionaal niveau goed beleid te kunnen voeren is een actueel inzicht in koopstroomgegevens, winkelaanbod en economisch functioneren een belangrijke vereiste. Met de informatie die via het KSO 2021 ter beschikking komt kan de marktruimte van een gemeente of regio worden bepaald. Deze cijfers zijn nodig voor een onderbouwing van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking bij de nieuwe detailhandelsontwikkelingen in bestemmingsplannen. Ze zijn ook een belangrijk hulpmiddel bij het opstellen van regionaal en gemeentelijk detailhandelsbeleid en ze helpen bij het beoordelen van winkelontwikkelingen in gemeente en regio.

In haar detailhandelsbeleid erkent de Provincie Noord-Holland gedeelde verantwoordelijkheid. Gemeenten, bedrijfsleven en de provincie moeten er samen voor zorgen dat de detailhandelsstructuur in Noord-Holland sterk blijft. Dat betekent: keuzes maken. Op locaties waar mogelijkheden zijn moet ruimte worden gegeven aan nieuwe initiatieven, maar we moeten ook durven te zeggen dat op bepaalde locaties geen ruimte is voor nieuwe winkelmeters. Dit doen we om een aantrekkelijke winkelstructuur te behouden voor de inwoners van Noord-Holland en de bezoekers aan onze provincie.

**Provincie Zuid-Holland** De provincie hecht veel waarde aan vitale, krachtige en aantrekkelijke stads- en dorpscentra en wil om dat te bereiken de detailhandelsstructuur versterken door deze vooral kwalitatief te verbeteren en ook de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van detailhandelsvoorzieningen te garanderen. De kern van het provinciaal detailhandelsbeleid ligt bij de concentratie en bundeling van detailhandelsvoorzieningen in de centra. Hierdoor wordt de detailhandelsstructuur versterkt. Verspreid liggend aanbod draagt niet bij aan het clusteren en concentreren van het detailhandelsaanbod en tast de detailhandelsstructuur in ruimtelijke zin (afname ruimtelijke kwaliteit, toename leegstand) aan.

Nieuwe detailhandelsontwikkelingen hebben al snel een bovenlokaal en zelfs een regionaal effect. De keuze van de ene gemeente heeft gevolgen voor een andere gemeente en vraagt om (regionale) afstemming. De provincie kan met haar ruimtelijk detailhandelsbeleid lokale belangen overstijgen en effecten van nieuwe, al dan niet (zeer) nabije, detailhandelsontwikkelingen op elkaar afstemmen en waar nodig tegen elkaar afwegen. De provincie past bij de aanpak op het detailhandelsdossier alle vier de vormen van overheidssturing uit het NSOB-kwadrantenmodel voor overheidssturing toe, omdat de huidige vraagstukken vragen om meer dan ruimtelijke regels alleen. Zuid-Holland zet de o.a. volgende flankerende beleidsinstrumenten in:

- Regionale visies en programmering
  - Subsidieregeling planvorming detailhandel Zuid-Holland
  - Pilots versterken centra van steden en dorpen
  - Koopstromenonderzoek
- De provincie laat regelmatig, in samenwerking met andere provincies koopstromenonderzoek (KSO) uitvoeren. De provincie gebruikt de KSO-data voor de evaluatie, monitoring en aanpassing van het (ruimtelijk) detailhandelsbeleid. Naast de provincies zal de KSO-data door gemeenten, regio's en marktpartijen worden gebruikt voor bijvoorbeeld de onderbouwing van lokaal en regionaal detailhandelsbeleid of vestigingsplaatskeuzes.

### Provincie Utrecht

In februari 2018 heeft Provinciale Staten de Retailvisie vastgesteld. In deze Visie wordt een vrij somber beeld geschetst van de te verwachten ontwikkelingen in de Utrechtse detailhandel. Vooral de groeiende invloed van internetaankopen zal zorgen voor een sterke terugloop van het aantal winkelmeters in met name de middelgrote steden. De groeiende bevolking en toenemende bestedingsruimte zouden het verlies aan fysieke winkels niet kunnen compenseren. In de Visie is een tweesporenbeleid uitgezet om de effecten van deze ontwikkelingen te beperken; het creëren van een "gelijk speelveld" via het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium en een beleid gericht op versterking van de bestaande binnensteden. In de Herijking van de PRS/PRV in 2016 was het ruimtelijk beleid al aangescherpt door een verbod op het toevoegen van nieuwe winkelmeters buiten – op de plankaart – aangewezen (171) winkelgebieden. Bij het beleid gericht op "vitale binnensteden" is nadrukkelijk vastgesteld dat de primaire verantwoordelijkheid ligt

bij de gemeenten, de retailers en de vastgoedeigenaren. De provincie Utrecht biedt ondersteuning door begeleiding van processen, netwerkvorming en financiële bijdragen. Tevens biedt de provincie ondersteuning door middel van kennisoverdracht. In 2021 wordt wederom een nieuw Koopstromenonderzoek Randstad gestart (net als in 2016 en 2018). Dit onderzoek geeft ook gemeenten inzicht in de ontwikkeling van de verschillende koopstromen en de aantrekkingskracht van winkelconcentraties.

### **Provincie Noord-Brabant**

Eind maart 2020 is het uitvoeringprogramma “aankpak werklocaties 2020-2023” vastgesteld, met daarin opgenomen de afspraken over detailhandel. Hierin is zijn de uitkomsten van het koopstromenonderzoek 2018/2019 opgenomen. De conclusies uit dit onderzoek liegen er niet om: de verdien capaciteit is te laag, er zijn te veel meters retail, er is weinig onderscheidend vermogen binnen de regio en het ontbreekt aan innovatiekracht.

Centrumgebieden vormen belangrijke aandachtsgebieden ten behoeve van (behoud van) de leefbaarheid van dorp of stad. Detailhandel heeft daarin een belangrijke functie. De opgave hierbij is om (veel) breder te kijken dan enkel detailhandel (en m2 leegstand) en de vertaling te maken naar een integrale centrumvisie. Identiteit, samenwerking, sociale meerwaarde en ‘placemaking’ verdienen daarbij de aandacht. Aan de basis van onze activiteiten staan het maken van regionale afspraken over een detailhandelsstructuur die bijdraagt aan een vitaal woon - en leefklimaat alsmede de optimalisering van ruimtelijke plannen. In Noord-Brabant zetten we vooral in op:

- Versterken samenwerking, kennisdeling en vergroten netwerk via o.m. de leergang Detailhandel/ Centrumgebieden voor de Brabantse gemeenten, deelname landelijke Retailagenda, organisatie werkexcursies en conferenties.
- Vervolg koopstromenonderzoek zoals is besloten in het Afsprakenkader landelijke richtlijnen Koopstromenonderzoek van het IPO.
- Opstellen van een toolbox Detailhandel/centrumgebieden om te komen tot ‘mogelijk maken’.
- Herijking van de detailhandelsafspraken in de regio’s.
- Continueren van de Provinciale Retailadviescommissie voor een periode van 3 jaar.